

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము

సివిల్ అప్పీల్ అధికారపరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నెం. 73/2023

ఎం/ఎస్. ఆల్ఫ్రెడ్ హౌసింగ్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

.. అప్పీలుదారు

వరెస్

అశోక్ ఎస్. ధరివాల్ మరియు ఇతరులు.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు

ఎం. ఆర్. షా, న్యాయమూర్తి.

1. బెంగళూరులోని కర్ణాటక హైకోర్టు వారు తేదీ 1.9.2021న రిట్ పిటిషన్ నెం. 50799/2019, ద్వారా ఈ రిట్ పిటిషన్ను అనుమతించి మరియు బెంగళూరులోని అదనపు సీటీ సివిల్ అండ్ సెషన్స్ జడ్జి ఆమోదించిన ఉత్తర్వును రద్దు చేసి పక్కన పెడుతూ, ప్రతివాదులు-అసలు రిట్ పిటిషనర్లను మధ్యవర్తిత్వము & సయోధ్య చట్టము, 1996 (ఇకపై దీనిని 'చట్టము' అని పిలుస్తారు) లోని సెక్షన్ 34 క్రింద దరఖాస్తులో సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుమతించారు. హైకోర్ట్ ముందు అసలు ప్రతివాదులకు మరియు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ అనుకూలముగా అవార్డును జారీ చేసిన తీర్పును మరియు ఉత్తర్వులపై అసంతృప్తి చెందడం వల్ల ప్రస్తుత అప్పీల్ దారు, అప్పీల్ ను దాఖలు చేశారు.

2. క్లుప్తంగా ప్రస్తుత అప్పీల్ దారు తీసే వాస్తవాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి. తేదీన 12.03.1998 మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఆమోదించిన అవార్డుకు వ్యతిరేకంగా, చట్టము సెక్షన్ 34 క్రింద మధ్యవర్తిత్వము కేసు నెం. 38/1998 క్రింద ప్రతివాదులు దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. ఆ ప్రతివాదులు అదనపు సాక్ష్యము సమర్పించడానికి సెక్షన్ 34 దరఖాస్తులో ఐవీ నెం. 4 గా మధ్యంతర దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. ఈ దశలో, మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఆమోదించిన అవార్డు ఒక ఎక్స్-పార్టీ అవార్డు అని గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు ఇక్కడ ప్రతివాదులు ఎటువంటి సాక్ష్యము ఇవ్వలేదు, వారు తరువాత సెక్షన్ 34 దరఖాస్తు ద్వారా తీర్పును కొట్టివేశారు. మధ్యవర్తిత్వము చట్టము,

1996 లోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టటాన్ని అనుమతి కోరుతూ పేర్కొన్న మధ్యంతర దరఖాస్తుపై ఇక్కడ అప్పీలుదారు అభ్యంతరాలను దాఖలు చేశారు. ప్రతివాదులు సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టి అనుమతించడానికి దరఖాస్తును సమర్పించిన కారణాలు ఇకపై పరిశీలించి నిర్వహించబడతాయి.

2. 1 సెక్షన్ 34 దరఖాస్తులో ఐవ్ నెంబరు 4గా ఉన్న మధ్యంతర దరఖాస్తుతో వ్యవహరిస్తున్న న్యాయస్థానం, పేర్కొన్న మధ్యంతర దరఖాస్తును తిరస్కరించింది మరియు ప్రతివాదులు సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టటానికి అనుమతి నిరాకరించింది. అనుమతి మంజూరు చేయబడితే, ఇది మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలను త్వరగా పరిష్కరించే లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని ఓడిస్తుంది మరియు ఇది సెక్షన్ 34 దరఖాస్తు యొక్క తదుపరి విచారణను ఆలస్యం చేస్తుంది. ఆ ప్రయోజనం కోసం, 2019 సంవత్సరంలో సవరించిన విధంగా చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లోని నిబంధనలపై ఆధారపడటం జరిగింది, దీని ద్వారా సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లోని వ్యక్తీకరణ "రుజువును అందించండి" అనే వ్యక్తీకరణకు బదులుగా "మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యూనల్ రికార్డు ఆధారంగా "బుజువు చేయండి" అనే వ్యక్తీకరణ వచ్చింది. అందువల్ల, సెక్షన్ 34 దరఖాస్తుతో వ్యవహరిస్తున్న సాక్ష్యము, అందుబాటులో ఉన్న రికార్డుల ఆధారంగా చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కింద పేర్కొన్న అసాధారణ పరిస్థితులలో మాత్రమే చట్టము సెక్షన్ 34 కింద న్యాయ సమీక్ష పరిధిని పరిమితం చేయడానికి ఉద్దేశించిన సవరణ, మరియు అభ్యర్థించిన ఆధారాలు చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (బి) కి సంబంధించినవి అయినప్పటికీ, దరఖాస్తుదారులకు అదనపు సాక్ష్యాలను సమర్పించే హక్కు ఉండదని అభిప్రాయపడింది. అదనపు సాక్ష్యాలు/సాక్ష్యాలను సమర్పించడానికి ప్రతివాదులు అనుమతించిన ఐవ్ నెంబరు 4 మధ్యంతర దరఖాస్తును తిరస్కరించిన సెక్షన్ 34 దరఖాస్తుతో వ్యవహరించిన కోర్టు ఈ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది . మధ్యంతర దరఖాస్తును తిరస్కరించింది . ప్రతివాదులు అదనపు సాక్ష్యం/సాక్ష్యం జోడించడానికి వారిని అనుమతిస్తారు అనేది హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ కు సంబంధించిన విషయం.

2.2 హైకోర్టు ముందు, ఇక్కడ అప్పీలుదారు తరపున అంగీకరించబడింది-హైకోర్టు ముందు అసలు ప్రతివాది, ఆక్షేపిత తీర్పులోని పేరా 8 లో నమోదు చేయబడిన, చట్టము యొక్క సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లోని నిబంధనలు, 2019 చట్టము 33 కి ముందు ఉన్నట్లుగా వర్తిస్తాయి, అంటే, చట్టము యొక్క సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కు ముందస్తు సవరణ వర్తిస్తుంది. అని ఆ తరువాత, ఫిజా డెవలప్ మెంట్ మరియు ఇంటర్-ట్రేడ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ AMCI (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ & మరొకరు (2009) 17 ఎస్. సి. సి 796 విషయంలో నివేదించిన ఈ కోర్టు నిర్ణయాన్ని అనుసరించిన తరువాత, ఆక్షేపిత

తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు ద్వారా, ఆ రిట్ పిటిషన్ను హైకోర్టు అనుమతించింది మరియు దిగువ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వును పక్కన పెట్టింది మరియు చట్టము సెక్షన్ 34 కింద విచారణలో సాక్ష్యము సమర్పించడానికి అనుమతించిన ప్రతివాదులు ఇక్కడ దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును అనుమతించింది. చట్టము సెక్షన్ 34 కింద విచారణలో సాక్ష్యం/అదనపు సాక్ష్యాలను సమర్పించడానికి ప్రతివాదులను అనుమతించే హైకోర్టు జారీ చేసిన ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు ఈ కోర్టు ముందు ప్రస్తుత అప్పీల్కు సంబంధించిన విషయం.

3. అప్పీలుదారు తరపున సీనియర్ అడ్వోకేట్ శ్రీ కృష్ణన్ వేణుగోపాల్, ప్రతివాదుల తరపున-అసలు రిట్ పిటిషనర్ల తరపున సీనియర్ అడ్వోకేట్ శ్రీ బాలాజీ శ్రీనివాసన్ హాజరయ్యారు.

3. 1 అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ కృష్ణన్ వేణుగోపాల్, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, చట్టము సెక్షన్ 34 కింద దరఖాస్తులో సాక్ష్యము సమర్పించడానికి ప్రతివాదులను అనుమతించడంలో హైకోర్టు చాలా తీవ్రమైన పొరపాటు చేసిందని తీవ్రంగా సమర్పించారు. చట్టము సెక్షన్ 34 కింద దరఖాస్తులో అదనపు సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టుట సమర్పించడానికి ప్రతివాదులను అనుమతించే హైకోర్టు జారీ చేసిన వివాదాస్పద తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు సమర్పించబడింది.4 అనేది చట్టము నెం. 33/2019 ద్వారా సవరించబడిన సవరణ సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) యొక్క లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యానికి వ్యతిరేకం.చట్టము సెక్షన్ 34 కింద ఒక దరఖాస్తులో, మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఆమోదించిన అవార్డ్ సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టుట సమర్పించడానికి దరఖాస్తుదారుడు అనుమతించబడితే , అది చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) ను సవరించే ఉద్దేశం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని ఓడిస్తుందని, దీని ద్వారా "రుజువును అందిస్తుంది" అనే వ్యక్తీకరణకు బదులుగా "మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ రికార్డు ఆధారంగా ఋజువు చేయండి " అనే వ్యక్తీకరణను భర్తీ చేయబడిందని సమర్పించబడింది.చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) ను సవరించే లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యం మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలను వీలైనంత త్వరగా నిర్ణయించడం మరియు పరిష్కరించడం మరియు ఆలస్యాన్ని నివారించడం అని సమర్పించబడింది.

3.2 34 (2) (ఎ) ను సవరించే సవరణకు ముందు చట్టము 34వ సెక్షన్ వర్తిస్తుందని అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది హైకోర్టు ముందు అంగీకరించినప్పటికీ, పేర్కొన్న రాయితీ చట్టానికి విరుద్ధంగా ఉంటుంది కాబట్టి కట్టుబడి ఉండదు మరియు చట్టానికి విరుద్ధంగా ఏదైనా రాయితీ కట్టుబడి ఉండదని అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ కృష్ణన్ వేణుగోపాలన్ సమర్పించారు.అందువల్ల అతని ప్రకారం సవరణ తర్వాత 34 (2) (ఎ) సెక్షన్నోని నిబందనలు

వర్తిస్తాయని, దీని ద్వారా చట్టము 34వ సెక్షన్ కింద కార్యకలాపాలలో, దరఖాస్తుదారుడు నిబంధనలు పక్కన పెట్టడానికి 34వ సెక్షన్ (2) (ఎ) లో పేర్కొన్న కారణాలపై రుజువును సమర్పించాల్సిన అవసరం లేదని మరియు సెక్షన్ 34 దరఖాస్తుతో వ్యవహరించే కోర్టు అందుబాటులో ఉన్న రికార్డుల ఆధారంగా చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) క్రింద పేర్కొన్న అసాధారణ పరిస్థితులపై మాత్రమే దరఖాస్తుదారులకు అదనపు సాక్ష్యం/సాక్ష్యాలను సమర్పించే హక్కు ఉండదని సమర్పించబడింది.

3.3 ఇంకా, సవరణకు ముందు వర్తించే నిబంధనలు (2019 చట్టం 33) వర్తిస్తాయని భావించి, ఆ సందర్భంలో కూడా, ప్రతివాదులు-అసలు దరఖాస్తుదారులు చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (బి) క్రింద పేర్కొన్న కారణాల ఆధారంగా అవార్డు కొట్టిపారేసినందున, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లోని "రుజువును అందించండి" అనే వ్యక్తీకరణ సెక్షన్ 34 (2) (బి) కు వర్తించదని సమర్పించబడింది. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఆమోదించిన అవార్డు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) క్రింద లేదా సెక్షన్ 34 (2) (బి) క్రిందపేర్కొన్న కారణాల ఆధారంగా పరిగణించవచ్చని సమర్పించబడింది. సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) మరియు సెక్షన్ 34 (2) (బి) కింద పేర్కొన్న ఆధారాలు వేర్వేరు ప్రత్యేక ఆధారాలు / క్లాజులు అని సమర్పించబడింది. అందువల్ల చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లోని "రుజువును సమర్పించడం" సెక్షన్ 34 (2) (బి) కు వర్తించదని సమర్పించబడింది, ఎందుకంటే పార్లమెంటు అలా ఉద్దేశించినట్లయితే, సెక్షన్ 34 (2) ఏడు కారణాలకు రుజువు అవసరాన్ని వర్తింపజేసేది, ప్రత్యేక క్లాజులు (ఎ) మరియు (బి) అవసరం లేకుండా సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో "కోర్టు కనుగొన్నది" యొక్క ప్రభావం ఏమిటంటే, మధ్యవర్తిత్వ అవార్డు ఆధారంగా వివాదం మధ్యవర్తిత్వం కాదని లేదా ప్రజా విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉందని కోర్టు స్వయంగా నిర్ణయించగలదని సమర్పించబడింది. అందువల్ల, భిన్నాభిప్రాయం "లేదా" అని సమర్పించబడింది. సెక్షన్ 34 (2) లోని క్లాజులు (ఎ) మరియు (బి) మధ్య ఉన్న "లేదా"ని "మరియు" అనే సంయోగంగా చదవలేము.

3.4 ఫిజా డెవలపర్స్ (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో ఈ కోర్టుయొక్క నిర్ణయము, అంశములను రూపొందించడానికి సెక్షన్ 34 (2) లో అవసరం లేదు అని కూడా సమర్పించబడింది. ఎమ్మే గ్లోబల్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ గిర్డర్ సోంధీ (2018) 9 ఎస్. సి. సి. 49 విషయంలో, ఈ కోర్టు ఫిజా డెవలపర్స్ (పైన పేర్కొన్న) కేసులో నిర్ణయాన్ని మరియు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) మాత్రమే రుజువును సమర్పించడాన్ని పరిగణిస్తుందని స్పష్టంగా పేర్కొంది. ఎం.శశికళ, (2019) 9 ఎస్.సి.సి.462 లో నివేదించబడిన కెనరా నిధి లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఎం.శశికళ కేసు లో ఈ కోర్టు

తదుపరి నిర్ణయంలో ఎమ్మె గ్లోబల్ (పైన పేర్కొన్న) లోని సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) యొక్క అర్థ వివరణను అమోదించిందని నివేదించబడినది.

3.5 జెమిని బే ట్రాన్సిజన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఇంటిగ్రేటెడ్ సేల్స్ సర్వీస్ లిమిటెడ్, (2022) 1 ఎస్. సి. సి. 753 విషయంలో ఇంకా సమర్పించబడిందిలో నివేదించబడిన ఈ కోర్టు, 2019 సవరణకు ముందు ఉన్నట్లుగా 34 (2) (ఎ) మరియు 34 (2) (బి) సెక్షన్లతో విస్తృతంగా సమానంగా ఉన్న సెక్షన్ 48 (1) ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కు 2019 సవరణను వివరణాత్మకంగా పరిశీలించింది. 39 & 40 పేరాల్లోని పైన పేర్కొన్న నిర్ణయంలో ఈ కోర్టు, సెక్షన్లోని పబ్లిక్ విధానముతో వైరుధ్యంతో సహా సవరించని సెక్షన్ 48 క్రింద ఆధారాలు ఉన్నాయని పేర్కొంది. 48 (2) విదేశీ అవార్డు వేగంగా అమలు జరుపుట చేయాలనే ఆసక్తితో "మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యూనల్ రికార్డు" ఆధారంగా మాత్రమే స్థాపించబడాలి.

3.6 ఒక విచారణలో రెండు వేర్వేరు కారణాల కోసం రెండు వేర్వేరు విధానాలను అందించడానికి లేదా ఒకే సహాయము కోసం రెండు వేర్వేరు విధానాలను కలిగి ఉండటానికి పార్లమెంటుకు చట్టపరమైన ప్రతిబంధకము లేదని సమర్పించబడింది. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యూనల్ రికార్డు ఆధారంగా సెక్షన్ 34 (2) (బి) లోని ఆధారాలను ఏర్పాటు చేయాలని పార్లమెంటు ఉద్దేశించిందని సమర్పించబడింది. సెక్షన్ 34 (2) (బి) క్రింద రుజువు అవసరమని భావించినప్పటికీ, చట్టంలో అవార్డు యొక్క సంఘర్షణకు సంబంధించిన కేసుకు ఇది వర్తించదని సమర్పించబడింది. శాసనాత్మక ప్రశ్న విషయము కావడంతో, అవార్డులో నమోదు చేయబడిన పరిశీలనలు/ఆదేశాలపై దీనిని పరిగణించవచ్చు.

3.7 ఇంకా, గుణగుణములు ఆధారంగా కూడా, సాధారణ నియమం ఏమిటంటే, అసాధారణమైన పరిస్థితులలో తప్ప, అదనపు సాక్ష్యము అనుమతించబడదు. ప్రస్తుత కేసు కెనరా నిధి (సుప్రా) విషయంలో ఈ కోర్టు పేర్కొన్న "అసాధారణ పరిస్థితుల" అర్థంలోకి రాదని సమర్పించబడింది. చట్టబద్ధమైన అనుమతుల కోసం పార్టీలు దరఖాస్తు చేయాలనే అవార్డు లోని ఆదేశాలు నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం దావాలో పాస్ చేయడానికి చట్టబద్ధంగా సరైన డిక్రీ అని సమర్పించబడింది. అందువల్ల, ఈ అధినిర్ణయము "భారతీయ చట్టం శాసనము ప్రజా విధానమునకు" విరుద్ధంగా ఉందని చెప్పలేము."

3.8 అవార్డు అమలు చేయడానికి ఆధారమైన ఖతాలను కలపడానికి కార్పొరేషన్ అనుమతి నిరాకరించినందున అవార్డు నిరాశకు గురైందని ప్రతివాదులు చేసిన వాదన సెక్షన్ 34 (2) (బి) కింద ప్రజా విధానము ప్రాతిపదికతో వైరుధ్యంలోకి రాదు, ఎందుకంటే ఇది అవార్డు, దాని అమలు కాదు,

ఇది భారత ప్రజా విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉండాలి. ప్రతివాదుల వాదన అతను అవార్డును అంగీకరించడంపై ఆధారపడి ఉండటమే కాకుండా, కార్పొరేషన్ యొక్క ఆరోపణ తిరస్కరణ అనేది అవార్డు తర్వాత జరిగిన సంఘటన అని అంగీకరించబడింది. పరిస్థితులలో మార్పు కారణంగా డిక్రీని అమలు చేయలేమని నిర్ణయించేది అమలు చేసే న్యాయస్థానం అని సమర్పించబడింది. మరణశిక్ష సమయంలో సాక్ష్యము చూపించవచ్చని సమర్పించబడింది. ట్రిబ్యునల్ యొక్క అధికార పరిధికి వారి అభ్యంతరాన్ని తిరస్కరించిన తరువాత వారికి హాజరైనప్పటికీ, మధ్యవర్తిత్వము ట్రిబ్యునల్ ముందు మధ్యవర్తిత్వము చర్యలలో పాల్గొనడంలో వారు ఉద్దేశపూర్వకంగా విఫలమైన పర్యవసానాన్ని ప్రతివాదులు అనుభవించాల్సి ఉంటుందని సమర్పించబడింది. అందువల్ల ప్రతివాదులు తమ సొంత తప్పును సద్వినియోగం చేసుకోవడం ద్వారా సాక్ష్యము నడిపించడానికి అనుమతించబడరు అని సమర్పించబడింది.

3.9 ఈ కోర్టు ప్రతివాదులను సాక్ష్యము ఇవ్వడానికి అనుమతించడానికి మొగ్గు చూపితే, ఆ సందర్భంలో, (ఎ) ఖతాలను కలపడానికి అనుమతితో సహా సాక్ష్యము ఇవ్వడానికి అప్పీలుదారుని అనుమతించవచ్చని అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది కోరారు. ఎక్కడైతే నలాలు ఉన్న చోట మరియు ప్రతివాదులు దాచిపెట్టిన ఖతాలను కలపడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి అంగీకరించిన కార్పొరేషన్ చట్టం తరువాత ఆమోదం, మరియు (బి) కార్పొరేషన్ చట్టం తిరస్కరణ సెక్షన్ 34 (2) (బి) క్రింద వస్తుందా అనే దానిపై చట్టపరమైన ప్రశ్నలను తెలిచి ఉంచవచ్చు.

4. ప్రస్తుత అప్పీలు ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన న్యాయవాది శ్రీ బాలాజీ శ్రీనివాసన్ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ప్రస్తుత కేసులో మొదట్లో ప్రతివాదులు మధ్యవర్తిత్వము ట్రిబ్యునల్ యొక్క మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలు/రాజ్యాంగాన్ని సవాలు చేశారని, అందువల్ల మధ్యవర్తిత్వము చర్యలలో పాల్గొనలేదని సమర్పించబడింది. ఆ తరువాత మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ఏకపక్ష విచారణతో ముందుకు సాగిందని సమర్పించబడింది. అందువల్ల మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ముందు ప్రతివాదులు ఎటువంటి సాక్ష్యము సమర్పించలేదని తెలుపబడింది.

4. 1 ప్రస్తుత కేసులో పాత మధ్యవర్తిత్వము చట్టము, 1940 కింద మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలు తేదీ 07.02.1997న ప్రారంభమయ్యాయని, మధ్యవర్తులు మధ్యవర్తిత్వము చట్టము, 1996 కింద మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలను కొనసాగించాలని ఏకపక్షంగా తేదీ 25.03.1997న నిర్ణయించుకున్నారని సమర్పించబడింది. ప్రతివాదులు మధ్యవర్తిత్వముం నుండి వైదొలిగారని సమర్పించబడింది. ఆ తరువాత ప్రతివాదులు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ముందు పక్షపాతం మరియు

అధిక రుసుములను సవాలు చేస్తూ ఒక దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. ఏదేమైనా, ఖతాల సంవిలీనము కోసం దరఖాస్తు చేసే స్వేచ్ఛను కేటాయించే ఒప్పందం యొక్క నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం 12.03.1998 నాటి ఎక్స్-పార్టీ అవార్డు ఆమోదించబడింది. ఇది వాస్తవానికి దీని కోసం అయినప్పటికీ సమర్పించబడింది. 10 ఖతాల సంవిలీనము కోసం అప్పీలుదారు దరఖాస్తు చే యాలి కానీ అది చేయలేదు మరియు ప్రతివాదులు రెండుసార్లు దరఖాస్తు చేశారు. రిజాజ కలువే లేదా వర్షపు నీటి పారుదల ఉన్నందున ప్రతివాదులు రెండుసార్లు ఖతాలను సంవిలీనము చేయడానికి చేసిన దరఖాస్తులు తిరస్కరించబడ్డాయని సమర్పించబడింది. అందువల్ల ప్రతివాదులు తేదీ 17.03.2003 నాటి తుది ధృవీకరణను సమర్పించడానికి సెక్షన్ 34 దరఖాస్తులో సాక్ష్యము సమర్పించడానికి దరఖాస్తు చేశారని, దీని ద్వారా ప్లాట్లలో ఖతాలను సంవిలీనము చేయాలనే అభ్యర్థన తిరస్కరించబడిందని, ఆ తరువాత సంబంధిత అధికారి పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉందని సమర్పించబడింది. అందువల్ల మధ్యవర్తిత్వము చట్టం, 1996 లోని చట్టం 34 (2) (బి) (ఐ) & (ii) మరియు ఇండియన్ కాంట్రాక్ట్ చట్టము 56 దృష్ట్యా ఈ అవార్డు అమలు చేయలేమని ప్రతివాదుల తరపున సమర్పించబడింది. అందువల్ల ప్రతివాదుల ప్రకారం, తీర్పును అమలు చేయడం ప్రజా విధానము, స్థానిక చట్టం మరియు మధ్యవర్తిత్వము చర్యలకు విరుద్ధంగా ఉందని, ఇది భారతీయ కాంట్రాక్ట్ చట్టము శాసనము 56 క్రిందకు దారితీస్తుందని సమర్పించబడింది.

4.2 ప్రస్తుత సందర్భంలో చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కు సవరణకు ముందు ఉన్న నిబంధనలు, అంటే చట్టం 33/2019 కి ముందు ఉన్న నిబంధనలు వర్తిస్తాయని, ఇందులో ఉపయోగించిన పదాలు "రుజువును అందిస్తాయి" అని సమర్పించబడింది. దీనిలో పేర్కొన్న కారణాల ఆధారంగా అవార్డును పక్కన పెట్టే దరఖాస్తుకు సంబంధించి "రుజువును సమర్పించండి" అనే పదాలు వర్తిస్తాయని సమర్పించబడింది. 11 సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) & 34 (2) (బి) మరియు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) మాత్రమే కాదు, అప్పీలుదారు తరపున వాదించాలని కోరింది.

4.3 ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన న్యాయవాది ఫిజాడెవలపర్లు (పైన పేర్కొన్న); ఎమ్కే గ్లోబల్ (పైన పేర్కొన్న); మరియు కెనరా నిధి (పైన పేర్కొన్న). అతను ఈ కేసులో మరియు ఎస్. పి. సింగ్ కన్స్ట్రక్షన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వి. హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రం (2019) 2 ఎస్. సి. సి. 488 కేసులలో ఈ కోర్టు నిర్ణయాలపై ఎక్కువగా ఆధారపడ్డారు. పార్టీలు అంగీకరించకపోతే, సవరణ చట్టము ప్రారంభానికి ముందు ప్రారంభమైన మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలకు సంబంధించి సవరణ మధ్యవర్తిత్వము చట్టము వర్తించదని తన సమర్పణకు మద్దతుగా నివేదించబడింది.

4.4 పైన పేర్కొన్న సమర్పణలు చేస్తూ, ప్రస్తుత అప్పీలు కొట్టివేయాలని న్యాయవాది ప్రార్థిస్తున్నారు.

5. సంబంధిత పక్షాలకు చెందిన నిపుణులైన న్యాయవాదుల సుదీర్ఘ వాదనలను మేము విన్నాము.

6. మధ్యవర్తిత్వము మరియు సయోధ్య చట్టము, 1996 లోని 34 క్రింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులో పబ్లిక్ విధానము సంబంధించిన ఆధారానికి మద్దతుగా సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టుట సమర్పించడానికి దరఖాస్తుదారుని అనుమతించవచ్చా అనేది ఈ కోర్టు పరిశీలన కోసం అడిగిన చిన్న ప్రశ్న.

ప్రారంభంలో, ప్రస్తుత కేసులో మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలు ప్రారంభమయ్యాయని మరియు అవార్డు కూడా మధ్యవర్తిత్వము ట్రిబ్యునల్ 1998 సంవత్సరంలో ప్రకటించింది/ఆమోదించిందని గమనించాలి, అంటే, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కి ముందు చట్టము 33/2019 ద్వారా సవరించబడింది. సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) సవరణకు ముందు ఉన్న చట్టము వర్తిస్తుందని హైకోర్టు ముందు అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది అంగీకరించిన వాస్తవం కాకుండా, మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలు ప్రారంభమయ్యాయని మరియు చట్టము 33/2019 ద్వారా సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) సవరణకు ముందు అవార్డు కూడా ప్రకటించబడిందని, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) ముందస్తు సవరణ వర్తిస్తుందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. మేము తీసుకుంటున్న అభిప్రాయం ఏమిటంటే, చట్టము 33/2019 ద్వారా సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) ను సవరించడం ద్వారా గణనీయమైన మార్పు ఉంది. సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) సవరణకు ముందు, దరఖాస్తు చేసే పక్షం "రుజువును సమర్పిస్తే" మరియు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) మరియు సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో పేర్కొన్న ఆధారాలు సంతృప్తి చెందితే మధ్యవర్తిత్వ అవార్డు కోర్టు పక్కన పెట్టవచ్చు. అయితే, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) సవరణ తరువాత, "రుజువును అందిస్తుంది" అనే పదాలకు బదులుగా "మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ రికార్డు ఆధారంగా "స్థాపిస్తుంది" అనే పదాలు భర్తీ చేయబడ్డాయి. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, చట్టము 33/2019 ద్వారా సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) సవరణకు ముందు మధ్యవర్తిత్వము కార్యకలాపాలు ప్రారంభమై, ముగిసినట్లయితే, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) యొక్క ముందస్తు సవరణ వర్తిస్తుందని మేము భావిస్తున్నాము.

7. ఇప్పుడు ప్రశ్న విషయానికొస్తే, సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) క్రింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులో ముందస్తు సవరణలో దరఖాస్తు చేసే పక్షం "రుజువును సమర్పించాల్సిన" అవసరం ఉన్నట్లయితే, అటువంటి దరఖాస్తుదారుని ప్రమాణపత్రం ద్వారా సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టటానికి అనుమతించవచ్చా లేదా అనేదానికి సంబంధించి, ఈ కోర్టు యొక్క కొన్ని నిర్ణయాలను సూచించాల్సిన అవసరం ఉంది. (i) ఫిజా డెవలపర్స్ (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో, విషయము ఏమిటంటే ఆర్డర్ 14 రూల్ 1 సిపిసి కింద పరిగణించబడే సమస్యలను చట్టము సెక్షన్ 34 క్రింద దరఖాస్తులలో రూపొందించాలా అని కోర్టు

ప్రశ్నించింది. దీనికి సమాధానమిస్తూ, ఈ న్యాయస్థానం 14,17,18,21,22,24,29 & 31 పేరాల్లో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

"14. సంక్షిప్త విచారణలో, ప్రతివాదికి తన అభ్యంతరాలను లేదా వ్రాతపూర్వక వివరణను దాఖలు చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది. ఆ తరువాత, పార్టీలు తమ తమ వాదనలకు రుజువుగా ప్రమాణపత్రాలను దాఖలు చేయడానికి కోర్టు అనుమతిస్తుంది, అవసరమైతే వాదనలు వినే ముందు అవతలివారి పక్షం ఎదురు పరీక్షను అనుమతిస్తుంది. అటువంటి కార్యకలాపాలలో వాదాంశాలను రూపొందించాల్సిన అవసరం లేదు. వాదాంశాలను అవసరం లేదని చెప్పినప్పుడు, సాక్ష్యము అవసరం లేదని అర్థం కాదని మేము జోడించడానికి తొందరపడతాము.

XXXXXX

17. చట్టము యొక్క పథకం మరియు నిబంధనలు మధ్యవర్తిత్వమునకు సంబంధించి న్యాయస్థానాలకు సంబంధించిన రెండు ముఖ్యమైన అంశాలను వెల్లడిస్తాయి. మొదటిది, మధ్యవర్తిత్వమునకు సంబంధించిన విషయాలలో న్యాయస్థానాల కనీస జోక్యం ఉండాలి. రెండవది, న్యాయస్థానానికి తీసుకువచ్చిన మధ్యవర్తిత్వము విషయాలకు సంబంధించి చూపిన అత్యవసర భావం, పరిష్కరించడంలో సత్వర అవసరముండాలి.

18. ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర చట్టములో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ, చట్టము పార్ట్ I ద్వారా నిర్వహించబడుతున్న విషయాలలో, చట్టములో అలా అందించిన చోట తప్ప ఏ న్యాయ అధికారం జోక్యం చేసుకోదని చట్టము సెక్షన్ 5 అందిస్తుంది.

XXXXXX

21. అందువల్ల మనం మూడు అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని పరిశీలన కోసం విషయమును పరిశీలించవచ్చు. మొదటిది, ఈ చట్టము ఒక ప్రత్యేక చట్టము మరియు సెక్షన్ 34 ఒక ప్రత్యేక పరిష్కారాన్ని అందిస్తుంది. రెండవది ఏమిటంటే, మధ్యవర్తిత్వ అవార్డు లో పేర్కొన్న కారణాలలో సెక్షన్ 34లోని సెక్షన్ (2) ప్రకారము ఒకదానిపై మాత్రమే పక్కన పెట్టవచ్చు. మూడవది, సెక్షన్ 34 కింద కార్యకలాపాలను వేగంగా పరిష్కరించాల్సిన అవసరం ఉంది.

22. సెక్షన్ 34 కింద విచారణ యొక్క పరిధి, సెక్షన్ 34 లోని సబ్ సెక్షన్ (2) లో పేర్కొన్న కారణాలలో ఏదైనా అవార్డును పక్కన పెట్టడానికి ఉండా అనే విషయాన్ని పరిగణనలోకి

తీసుకోవడానికి పరిమితం చేయబడింది."సవాలు యొక్క ఆధారాలకు" సంబంధించిన విశ్లేషణను మేము మధ్యవర్తిత్వము & సయోధ్య చట్టము నుండి.శ్రీ ఓ. పి. మల్హోత్రా[1 వ ఎడిషన్.పి. 768, పేరా (I) 34-14]:చేత మధ్యవర్తిత్వము మరియు సయోధ్య యొక్క అభ్యాసం ఆమోదపూర్వకంగా సంగ్రహించవచ్చు.

మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియలో కోర్టు జోక్యాన్ని సెక్షన్ 5 నియంత్రిస్తుంది.భారతదేశంలో ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏ ఇతర చట్టములో ఏమైనప్పటికీ, ఈ చట్టము శాసనము మొదటి భాగం ద్వారా నిర్వహించబడుతున్న విషయాలలో, ఈ భాగంలో అలా అందించిన చోట తప్ప కోర్టు జోక్యం చేసుకోదని ఇది అందిస్తుంది.ఈ విధానానికి అనుగుణంగా, మధ్యవర్తిత్వ అవార్డు పక్కన పెట్టే కోర్టు హక్కుపై సెక్షన్ 34 కొన్ని పరిమితులను విధిస్తుంది.ఇది అవార్డు పక్కన పెట్టడానికి మొత్తం ఏడు ఆధారాలు అందిస్తుంది.మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఈ ఏడు ఆధారాలలో ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్నట్లయితే మాత్రమే మధ్యవర్తిత్వ అధినిర్ణయము పక్కన పెట్టవచ్చు.

మొదటి ఐదు ఆధారాలు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లో పేర్కొనబడ్డాయి.వీటిలో దేనినైనా విజయవంతంగా అమలు చేయడానికి, ఒక పక్షం అటువంటి ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఆధారాల ఉనికిని వాదించి నిరూపించాలి.అంటే, అవార్డును సవాలు చేసే పక్షం అటువంటి ఆధారాలలో ఏదైనా ఒకదాని ఉనికిని చూపించడానికి తగినంత విశ్వసనీయమైన సాక్ష్యము సమర్పించడం ద్వారా రుజువు యొక్క భారాన్ని తీర్చాలి.మిగిలిన రెండు ఆధారాలు సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో ఉన్నాయి, ఇది వివాదానికి సంబంధించిన విషయం మధ్యవర్తిత్వం కాకపోతే లేదా వివాదాస్పదమైన తీర్పు భారత ప్రజా విధానానికి విరుద్ధంగా ఉంటే కోర్టు తన స్వంత చొరవతో అవార్డు పక్కన పెట్టవచ్చని చెబుతుంది.

అవార్డు పక్కన పెట్టడానికి కారణాలు నిర్దిష్టంగా ఉన్నాయి.అందువల్ల, దరఖాస్తును దాఖలు చేసే పిటిషనర్ తప్పనిసరిగా సబ్ సెక్షన్ (2) లో పేర్కొన్న ఏవైనా ఆధారాల యొక్క అంశాలను రూపొందించడానికి మరియు దానిని నిరూపించడానికి అవసరమైన వాస్తవాలను వాదించాల్సి ఉంటుంది.అందువల్ల, చట్టము సెక్షన్ 34 కింద దరఖాస్తులో తలెత్తే ఏకైక ప్రశ్న ఏమిటంటే, సబ్ సెక్షన్ (2) లో పేర్కొన్న కారణాలలో దేనినైనా పక్కన పెట్టాల్సిన అవసరం ఉందా, సబ్ సెక్షన్ (2) కూడా దరఖాస్తు చేసే వ్యక్తిపై రుజువు భారాన్ని స్పష్టంగా ఉంచుతుంది.అందువల్ల, న్యాయ నిర్ణయము కోసం తలెత్తే విషయము మరియు రుజువు యొక్క భారం ఎవరిపై ఉంచబడిందో కూడా చట్టబద్ధంగా పేర్కొనబడింది.అందువల్ల, సమస్యల అవసరం తొలగించబడుతుంది.

XXXXXXX

24. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, చట్టము సెక్షన్ 34 క్రింద ఒక దరఖాస్తు అనేది ఒకే వివాదాంశం, ఇక్కడ ఆ నిర్దిష్ట నిబంధన క్రింద దరఖాస్తు ఏర్పాటు చేయబడిందనే వాస్తవం సంబంధిత సమస్యను ప్రకటిస్తుంది వివాదాంశంలను రూపొందించడానికి తదుపరి ఏదైనా కసరత్తు విచారణను ఆలస్యం చేస్తుంది. అందువల్ల చట్టము సెక్షన్ 34 క్రింద దరఖాస్తులలో సమస్యలను రూపొందించాల్సిన అవసరం లేదని స్పష్టమవుతుంది.

XXXXXXX

15-29. రెగ్యులర్ సివిల్ దావాలో, డిఫెన్స్ దాఖలు చేయడంలో విఫలమైన సందర్భంలో, ఫిర్యాదులో ఉన్న వాస్తవాల ఆధారంగా కోర్టు తీర్పును ప్రకటించడం చట్టబద్ధం అవుతుంది [కోడ్ యొక్క ఆర్డర్ 8 రూల్ 5 (2) ప్రకారం]. కానీ సెక్షన్ 34 క్రింద ఒక దరఖాస్తులో, ఎటువంటి పోటీ లేనప్పటికీ, దరఖాస్తులో ఉన్న వాదనల ఆధారంగా, కోర్టు అవార్డు పక్కన పెట్టదు. పోటీ ఉన్నా లేకపోయినా, దరఖాస్తుదారు 34 (2) (ఎ) మరియు (బి) సెక్షన్లలో పేర్కొన్న ఆధారాలలో ఒకదాన్ని నిరూపించాలి. దరఖాస్తుదారు క్లాజ్ (బి) క్రింద ఉన్న కారణాలపై ఆధారపడకపోయినా, కోర్టు, తన స్వంత చొరవతో, సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో పేర్కొన్న రెండు కారణాలలో దేనినైనా పక్కన పెట్టడానికి బాధ్యత వహిస్తుందో లేదో తెలుసుకోవడానికి అవార్డును పరిశీలించవచ్చు. బహుశా ఈ కోణంలోనే, విచారణలు ప్రతికూలంగా ఉండకపోవచ్చని హైకోర్టు పేర్కొంది. అది ఎలా ఉండగలదో అలాగే ఉంటుంది.

XXXXXXX

31. చట్టము సెక్షన్ 34 కింద దరఖాస్తులు ప్రతివాది-ప్రతివాది అభ్యంతరాల కోసం నిబంధనలతో కూడిన సంక్షిప్త కార్యకలాపాలు, తరువాత సెక్షన్ 34 (2) కింద ఏదైనా ఆధారం ఉనికిని "నిరూపించడానికి" దరఖాస్తుదారుడికి అవకాశం ఉంటుంది. దరఖాస్తుదారు తన సాక్షుల ప్రమాణపత్రాలను రుజువుగా దాఖలు చేయడానికి అనుమతి ఉంది. ప్రతివాది-ప్రతివాదికి ప్రమాణపత్రాల ద్వారా తన సాక్ష్యము సమర్పించడానికి సంబంధిత అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది. కేసు హామీ ఇచ్చిన చోట, ప్రమాణపత్రాలకను, ప్రమాణం చేసిన వ్యక్తులను ఎదురుపరీక్ష చేయడానికి కోర్టు అనుమతిస్తుంది. ఆ తరువాత, కోర్టు వాదనలు వింటుంది మరియు/లేదా వ్రాతపూర్వక సమర్పణలను తీసుకుంటుంది మరియు విషయాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. ఇది సహజంగా సాధారణ ప్రక్రియ. ఏదైనా నిర్దిష్ట

కేసు వాస్తవాలను లేదా స్థానిక నిబంధనలను బట్టి కోర్టు చెప్పిన విధానాన్ని మార్చవచ్చు. అయితే స్పష్టమైన విషయం ఏమిటంటే, కోడ్ యొక్క ఆర్డర్ 14 లోని రూల్ 1 కింద ఆలోచించిన విధంగా వివాదాంశంలను రూపొందించడం చట్టంలోని సెక్షన్ 34 కింద కార్యకలాపాల ప్రక్రియలో అంతర్భాగం కాదు.

(ii) ఫిజా డెవలపర్స్ (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో ఈ న్యాయస్థానం యొక్క నిర్ణయాన్ని తరువాత ఎమ్మే గ్లోబల్ (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో మరియు 21వ పేరాలో, దీనిని ఈ క్రింది విధంగా ఈ న్యాయస్థానం పరిశీలించి తీర్పు ఇచ్చారు:

"21. ఈ విధంగా మధ్యవర్తిత్వ వివాదాల వేగవంతమైన పరిష్కారం 1996 చట్టము అమలు చేయడానికి కారణమని, పైన పేర్కొన్న లక్ష్యాన్ని బలోపేతం చేయడానికి పేర్కొన్న చట్టానికి సవరణలను జోడించడానికి కారణం అవుతూనే ఉందని తెలుస్తుంది. స్పష్టంగా, సెక్షన్ 34 కింద సారాంశ విచారణలో సమస్యలను రూపొందించి, మౌఖిక సాక్ష్యము తీసుకుంటే, ఈ లక్ష్యం ఓడిపోతుంది. 2018 నాటి బిల్లు నెం. 100 ఆమోదించబడితే, సెక్షన్ 34 దరఖాస్తు దశలో పూర్తిగా పంపిణీ చేయబడుతుంది. ప్రస్తుత చట్ట పరిస్థితిని బట్టి చూస్తే, ఢిల్లీ హైకోర్ట్ రెండు ప్రారంభ తీర్పులు [సందీప్ కుమార్ వర్సెస్ అశోక్ హన్స్, 2004 ఎస్. సి. సి. ఆన్లైన్ డెల్ 106:(2004) 3 ఆర్బి ఎల్ఆర్ 306], [సియూల్ బయోఎనర్జీ వి. ఎస్పిఇసి సిస్టమ్స్, 2004 SCC ఆన్లైన్ డెల్ 863: ఏ. ఐ. ఆర్. 2005 డెల్ 95] పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కింద రుజువును అందించడంలో చట్టం వైఖరిని సరిగ్గా ప్రతిబింబిస్తుంది. కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పు కూడా అంతే [వెబ్ టెక్నిక్స్ & నెట్ సొల్యూషన్స్ (పి) లిమిటెడ్ వి. గతి లిమిటెడ్, 2012 ఎస్. సి. సి. ఆన్లైన్ కాల్ 4271]. పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు తీర్పు [పంజాబ్ SIDC లిమిటెడ్ v. సునీల్ కె. కన్సాల్, 2012 ఎస్పిసి ఆన్లైన్ పి & హెచ్ 19641] కు కట్టుబడి ఉండాలి, ఉల్లంఘనలో చాలా సందర్భాలలో ఒక సంవత్సరం కాలపరిమితి మాత్రమే పాటించబడుతుంది. అందువల్ల మేము చెప్పిన నిర్ణయాన్ని త్రోసిపుచ్చాము. ఫిజా డెవలపర్లు కేసులో గమనించడానికి మేము నిర్బంధించబడ్డాము

[ఫిజా డెవలపర్స్ & ఇంటర్-ట్రేడ్ (పి) లిమిటెడ్. v. ఎఎంసిఐ (ఇండియా) (పి) లిమిటెడ్, (2009) 17 ఎస్. సి. సి. 796:(2011) 2 ఎస్. సి. సి. (సి. ఐ. వి.) 637] అనేది సరైన దిశలో వేసిన ఒక అడుగు, ఎందుకంటే దాని అంతిమ నిర్ణయం ఏమిటంటే, సెక్షన్ 34 దరఖాస్తును విచారించే దశలో సమస్యలను పరిష్కరించాల్సిన అవసరం లేదు, ఇది సారాంశ ప్రక్రియ. అయితే, ఈ తీర్పును ఇప్పుడు 34 (5) మరియు 34 (6) సెక్షన్లలో చేసిన సవరణల వెలుగులో చదవాలి. కాబట్టి చదవి, మధ్యవర్తిత్వ

అధినిర్ణయము పక్కన పెట్టడానికి దరఖాస్తుకు సాధారణంగా మధ్యవర్తి ముందు ఉన్న రికార్డుకు మించి ఏమీ అవసరం లేదని పేర్కొనడం ద్వారా మేము చట్టపరమైన స్థితిని స్పష్టం చేసాము. అయితే, అటువంటి రికార్డులో లేని విషయాలు ఉంటే, మరియు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) కింద తలెత్తే సమస్యల నిర్ధారణకు సంబంధించినవి అయితే, వాటిని ఇరుపక్షాలు దాఖలు చేసిన ప్రమాణాపత్రాల ద్వారా కోర్టు దృష్టికి తీసుకురావచ్చు. ప్రమాణాపత్రాల కు ప్రమాణం చేసే వ్యక్తుల ఎదురుపరీక్ష బేషరతుగా అవసరమైతే తప్ప అనుమతించకూడదు, ఎందుకంటే రెండు పార్టీలు దాఖలు చేసిన ప్రమాణాపత్రాలను చదవడం ద్వారా నిజం బయటపడుతుంది. అందువల్ల, మేము ఢిల్లీ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును [గిర్డర్ సోంధీ వర్సెస్ ఎమ్మే గ్లోబల్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ లిమిటెడ్, 2017 ఎస్. సి. సి ఆన్లైన్ డెల్ 12758] పక్కనపెట్టి, తేదీ 22-9-2016 నాటి అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తిని తిరిగి నియమించాము. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేకుండా అప్పీల్ తదనుగుణంగా అనుమతించబడింది.

(iii) ఫిజా డెవలపర్స్ (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో ఈ న్యాయస్థానం యొక్క నిర్ణయం కెనరా నిధి (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో తదుపరి నిర్ణయంలో మళ్ళీ ఈ న్యాయస్థానం పరిశీలనకు వచ్చింది. ఎమ్మే గ్లోబల్ (సుప్రా) లోని 21వ పేరాలో చేసిన పరిశీలనలను గమనించిన తరువాత, కెనరా నిధి (సుప్రా) విషయంలో ఈ కోర్టు, సెక్షన్ 34 దరఖాస్తుకు సాధారణంగా మధ్యవర్తిత్వమునకు ముందు ఉన్న రికార్డుకు మించి ఏమీ అవసరం లేదని మరియు వ్యక్తుల ఎదురుపరీక్ష అవసరమని ప్రమాణాపత్రాలకు, ప్రమాణ స్వీకారం చేయడాన్ని బేషరతుగా తప్ప అనుమతించకూడదు స్పష్టం చేయబడిందని గమనించబడింది.

8. సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) ముందస్తు సవరణ యొక్క పరిధి మరియు పరిధి మీద పైన పేర్కొన్న మూడు నిర్ణయాలు ఏమిటంటే, చట్టము సెక్షన్ 34 కింద దరఖాస్తులు సంక్షిప్త కార్యకలాపాలు; సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) మరియు సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో పేర్కొన్న కారణాల ఆధారంగా బేషరతుగా ఒక అవార్డును పక్కన పెట్టవచ్చు; మధ్యవర్తిత్వము వివాదాల వేగవంతమైన పరిష్కారం 1996 చట్టం అమలుకు కారణం మరియు పైన పేర్కొన్న లక్ష్యాన్ని బలోపేతం చేయడానికి పేర్కొన్న చట్టానికి సవరణలను జోడించడానికి ఒక కారణం కొనసాగుతుంది; అందువల్ల మధ్యవర్తిత్వము చట్టం యొక్క సెక్షన్ 34 కింద కార్యకలాపాలలో, సమస్యలను రూపొందించాల్సిన అవసరం లేదు, లేకపోతే సమస్యలను రూపొందించి, సంక్షిప్త చర్యలలో మౌఖిక సాక్ష్యము తీసుకోబడితే, పేర్కొన్న లక్ష్యం, అందువల్ల, అసాధారణమైన సందర్భంలో తయారు చేయబడుతోంది మరియు అది ఉంటే సెక్షన్ 34 (2) (ఎ)

కింద తలెత్తే సమస్యల నిర్ధారణకు కొన్ని విషయాలు సంబంధించినవని మధ్యవర్తి రికార్డును కలిగి లేని విషయాలపై కోర్టుకు తీసుకువచ్చారు, అప్పుడు సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) లో పేర్కొన్న కారణాలపై అవార్డును కొట్టిపారేసిన పక్షాన్ని సాక్ష్యము రూపంలో ప్రమాణాపత్రం దాఖలు చేయడానికి అనుమతించవచ్చు. అయితే, బేషరతుగా అవసరమైతే తప్ప అది అనుమతించబడుతుంది.

9. ఇప్పుడు మధ్యవర్తిత్వము చట్టము సెక్షన్ 34 (2) (ఎ) ముందస్తు సవరణ ప్రకారం "సాక్ష్యమును సమర్పించాల్సిన" అవసరం సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో పేర్కొన్న కారణాలపై అవార్డును పక్కన పెట్టడానికి దరఖాస్తుకు వర్తించదని మరియు అమలు కార్యకలాపాలలో ప్లాట్ల సంవలీనము కోసం అనుమతి ఇవ్వడానికి నిరాకరించడం అనే తదుపరి పరిణామాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చని మరియు అవార్డును అమలు చేయగల సామర్థ్యం లేదని అమలు కార్యకలాపాలను ఎత్తి చూపడానికి అప్పీలుదారులకు అవకాశం ఉంటుందని సమర్పించినంత వరకు, ప్రారంభంలో, మధ్యవర్తిత్వము అవార్డు భారత ప్రభుత్వ విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉందని స్థాపించడానికి కూడా, ఇచ్చిన సందర్భంలో, అయితే, అదే సమయంలో, మధ్యవర్తి ముందు ఉన్న రికార్డు నుండి, వివాదానికి సంబంధించిన విషయం ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న చట్టం ప్రకారం మధ్యవర్తిత్వముం ద్వారా పరిష్కరించగల సామర్థ్యం లేదని లేదా మధ్యవర్తిత్వము తీర్పు భారత ప్రభుత్వ విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉందని నిరూపించగలిగితే, ఆ సందర్భంలో, సాక్ష్యము/అదనపు సాక్ష్యము ద్వారా ప్రమాణాపత్రం చేయడానికి వ్యక్తిని అనుమతించకపోవచ్చు.

10. ఇప్పుడు ప్లాట్లను విలీనం చేయడానికి తగు విధముగా అధికారం ద్వారా అనుమతి ఇవ్వడానికి నిరాకరించడం అనే తదుపరి పరిణామాన్ని అమలు చర్యలలో పరిగణించవచ్చని అప్పీలుదారు తరపున సమర్పించినంతవరకు, ఎవరిపై అవార్డు ఆమోదించబడిందో మరియు అమలు చేసే కోర్టు ముందు సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో పేర్కొన్న కారణాలపై ఆరోపించిన వ్యక్తి, అమలు చేసే కోర్టు, అవార్డును అమలు చేయగల సామర్థ్యం లేదని పేర్కొనవచ్చు, సెక్షన్ 34 (2) (బి) లో పేర్కొన్న కారణాలలో ఒకటి, అంటే మధ్యవర్తిత్వ అవార్డు భారత ప్రజా విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉందని, అవార్డును ఆమోదించిన తర్వాతే పేర్కొన్న ఆధారం అందుబాటులో ఉండవచ్చని గమనించాలి. అందువల్ల, చట్టము సెక్షన్ 34 కింద దరఖాస్తులో ఆందోళన చేయడానికి అనుమతించవచ్చు మరియు ఆ వ్యక్తి ఉరిశిక్షను దాఖలు చేసే వరకు వేచి ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. మధ్యవర్తిత్వ తీర్పు భారత ప్రభుత్వ విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉందనే వాదన చట్టము సెక్షన్ 34

(2) (బి) దృష్ట్యా అవార్డును పక్కన పెట్టడానికి ఒక కారణం కావచ్చు. అందువల్ల, పైన పేర్కొన్న సమర్పణలో ఎటువంటి సారాంశం లేదు.

11. ఇప్పుడు పరిశీలనకు వచ్చిన తదుపరి విషయము ఏమిటంటే, ప్రస్తుత కేసు అటువంటి అసాధారణమైన కేసు కాదా, ప్రతివాదులకు ప్రమాణపత్రాలను దాఖలు చేయడానికి మరియు సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టటానికి అవకాశం ఇవ్వడం అవసరం మరియు దాని కోసం ఏదైనా కేసు తయారు చేయబడిందా. చట్టము సెక్షన్ 34 కింద విచారణలో ఉంచాలని కోరిన ప్రమాణపత్రం నుండి, ప్రతివాదులు ప్లాట్ల సంవిలీనము కోసం దరఖాస్తు తిరస్కరించబడిన తగు విధముగా అధికారం నుండి వచ్చిన సమాచార పత్రాన్ని నమోదు చేయాలనుకుంటున్నారని తెలుస్తుంది. ఈ దశలో, ప్లాట్ల సంవిలీనము లోబడి, ఒప్పందం/ఒప్పందం యొక్క నిర్దిష్ట పనితీరు కోసం మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ డిక్రీని ఆమోదించిందని గమనించాలి. అందువల్ల, ప్లాట్లను విలీనం చేయడానికి తగు విధముగా అధికారం అనుమతిని నిరాకరించిన దృష్ట్యా, కేసు సెక్షన్ 34 (2) (బి) కిందకు వస్తుందని ప్రతివాదుల తరపున కేసు ఉంది, అంటే, వివాదం ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న చట్టం ప్రకారం పరిష్కరించగల సామర్థ్యం లేదని మరియు మధ్యవర్తిత్వ అవార్డు భారత ప్రజా విధానమునకు విరుద్ధంగా ఉందని, అంటే సంబంధిత భూ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా ఉందని. ప్లాట్లను విలీనం చేయడానికి నిరాకరించిన సంఘటన అవార్డును ఆమోదించిన తరువాత జరుగుతుంది, అందువల్ల సహజంగానే ఇది మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ రికార్డులో భాగం కాదు. లేకపోతే, మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ యొక్క అవార్డు ఒక ఏకపక్ష అవార్డు అని మరియు మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ తరపున ఎటువంటి సాక్ష్యము లేదని గమనించాలి.

ప్రతివాదులు తదుపరి కార్యకలాపాలను ఏకపక్షంగా కొనసాగించడంలో మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ సమర్థించబడిందా లేదా అనే దానిపై మేము అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయడం లేదు. మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ముందు, అటువంటి సాక్ష్యము లేదని మరియు ప్లాట్ల సంవిలీనము ఏమీ నమోదు చేయలేదని నమోదు చేయడానికి ఇది సరిపోతుంది అని ప్రమాణపత్రం నిర్దిష్ట పత్రాన్ని బహిర్గతం చేస్తుంది మరియు సాక్ష్యము సమర్పించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ప్రతివాదులు ప్రమాణపత్రమును దాఖలు చేయడానికి/అదనపు సాక్ష్యము సమర్పించడానికి అనుమతించడానికి బలమైన అసాధారణమైన కేసును రూపొందించారు. అయితే, అదే సమయంలో, అప్పీలుదారుని ఎదురు-పరీక్ష చేయడానికి మరియు/లేదా విరుద్ధమైన సాక్ష్యము సమర్పించడానికి కూడా అనుమతించవచ్చు.

12. పైన పేర్కొన్న వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, మధ్యవర్తిత్వము చట్టము సెక్షన్ 34 క్రింద విచారణలో అఫిడవిట్లు/అదనపు సాక్ష్యాలను దాఖలు చేయడానికి ప్రతివాదులను అనుమతించడంలో పై సాక్ష్యము ఎటువంటి లోపం చేయలేదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

13. పైన పేర్కొన్న వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, ప్రస్తుత అప్పీల్ విఫలమైనది మరియు అదే కొట్టివేయబడటానికి అర్హమైనది మరియు తదనుగుణంగా కొట్టివేయబడినది. ఏదేమైనా, ఇక్కడ అప్పీలుదారుడు నాలాలు ఉన్న చోట ఖతాలను కలపడానికి అనుమతితో సహా ఎదురు-పరీక్ష చేయడానికి మరియు/లేదా విరుద్ధమైన సాక్ష్యము నడిపించడానికి కూడా అనుమతించబడవచ్చని గమనించబడింది, ఎందుకంటే అప్పీలుదారు విషయంలో ఆ తరువాత కార్పొరేషన్ తేది 28.6.2004 నాటి ఎండార్నెంట్ ద్వారా ఖతాలను కలపడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి అంగీకరించింది. ఎప్పుడు, ఎలా అనిసాక్ష్యము సమర్పించబడ్డాయి/నడిపించబడ్డాయి, చట్టానికి అనుగుణంగా మరియు దాని స్వంత గుణగుణములు సంబంధిత చట్టం స్థానం కూడా వ్యవహరించవచ్చు. ఏదేమైనా, అదే సమయంలో, సెక్షన్ 34 దరఖాస్తుతో వ్యవహరించే కోర్టు చివరకు మధ్యవర్తిత్వము చట్టము యొక్క లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, సెక్షన్ 34 దరఖాస్తును త్వరగా నిర్ణయించి, పరిష్కరిస్తుంది.

14. ఈ పరిశీలనలతో, ప్రస్తుత అప్పీల్ కొట్టివేయబడినది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్య లేదు.

..న్యాయమూర్తి

[ఎం. ఆర్. షా]

..న్యాయమూర్తి

[సి. టి. రవికుమార్]

న్యూఢిల్లీ;

జనవరి 19, 2023.